

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instrvctio Magistri Novitiorvm

Juan <de Jesús Maria>

Coloniæ, 1613

Cap. 3. De diuersis exhortationum modis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48543)

Cap. 3. De diuersis exhortationum
modis.

1 CVM exhortationes Nouitiorum
quotidianæ esse debeant, vt ex re-
formatarum Religionum vsu perspici
potest: opera nauanda est, vt fastidium,
quod forma vna semper repetita gene-
rat, varietate extenuetur. Quocirca Ma-
gister studeat novos interdum modos
excogitare, qui animos alliciant, & no-
uitate intercalata delectent. Nemini
quippe dubium est, quin delectatio uti-
litati admista id boni præstet, vt que uti-
lia sunt, & obrepente tædio minùs uti-
liter ab auditoribus acciperentur, au-
diùs, ac proinde fructuosius accipiãtur,
quando, absque molestia, immò cum
voluptate traduntur.

2 Magister ergo, præter communem di-
cendi morem, qui si bonus sit, à discipu-
lis perceptus & ex forma cognitus, sine
ambiguitate, prodest: vtetur nonnun-
quam modis alijs, qui Nouitijs, ex con-
suetudine noti nõ sint. Exemplum fit, si
fratribus circumfedere iussis, Magister
in media velut area sedens, pictam v.g.
homi-

hominis imaginem, extensa carta in solo iacentē interpretetur; omnibus scilicet attente spectantibus, ipsoq; arundine, seu virga aliqua in id coaptata, partes hominis indicāte, vbi scilicet passiones excitētur, vbi sit orationis sedes, vbi rerū imagines formentur. Hac enim arte animi capiuntur, delectantur, breuiusq; & facilius quā voce tenus illuminantur, & salutarem doctrinam imaginibus expressam firmitus, diutiusq; conseruāt: quod experientia satis compertum est.

3 Modus alius extraordinarius fit, designatis tribus, quatuorve Nouitijs in Oratorij medio sedere iussis, & certas sibi ante id tempus à Magistro traditas interrogationes ad omnium instructionem proponentibus; diserte vnicuiq; respondere, ac doctrinam vniuersis fratribus ea forma delectabiliorem efficere. Exemplum sit, si vnus è quattuor in medio existentibus sciscitetur, qua ratione orationis mētalis partes disponēdę, ac exercendę sint; si alter roget, quali Dei præsentia in officio diuino persoluendo, sit vtendum. Si alius petat, quo pacto irę passio cōpescenda sit. Si deniq; aliud

alius querat, quænam sint perfectæ obedientiæ conditiones, aut circumstantiæ, quæ passim exerceri debeant. Ecce, ex occasione interrogationum Magister doctrinam suauiter variatam discipulis vtilius tradet, quàm si eandem solito more semper tradere perseueraret.

4 Modus alius esto, vnum è Nouitij interrogare, quid v.g. de statu monastico sentiat, & vel errantem corrigere, vel rectè dicentem adiuuare, amplificata scilicet doctrina, eo modo, quem Magister ipse ad exhortationem præmeditatus fuerat, decernens de bono status monastici differere. Etenim, vel solus ille modus exhortationem incipiendi fratres attentiores effecit.

5 Modus alius à loco extrinsecus affixus, Oratorium à cõsilio, præ diebus alijs, ornare, floribus ve inspargere, ita, vt fratres inopini locum illum gratiores solito inueniant. Ex hoc enim ipso, è vestigiò conijciunt, aliquid solito maius ibi agendum esse; ac per hoc auidius animos exhortationi adaptant, doctrinamque accuratiùs ponderant. Erit autè ad rem hoc vti modo, cùm Magister aliquid

quid

quid magni ponderis Nouitiorum animis altiùs imprimere cupit.

6 Modus alius efficax valdè in sacræ communionis opportunitate inest: vt scilicet statim à Sacramenti receptione; antequàm fratres ab Oratorio recedât, Magister benè tunc affectos, ac molles exhortetur. Porrò rem esse vtilissimam & ratio, & experientia docet.

7 Modus alius compendiosus fit, selecta, exempli gratia, virtute aliqua, de qua Magister verba facere decreuit, fratres genua flectere iussos breuissimè hortari, & maiorem temporis partem producendis virtutis illius, & aliarum similiũ actibus impendere: ita nimirum vt Magister præeat dicendo affectusquè excitando, discipuli verò respondeant, firmissimè proponendo, & omnem difficultatè, pro cultu virtutis superare decernendo. Modos hos, ad exemplũ proposuimus: prudens verò Magister his vti, aliosquè inuenire valebit.

Cap.